

Попович Павло
ст. гр. ФУПОМ-21
Тернопільський національний економічний університет
Pacha1234@io.ua
Науковий керівник – д.е.н., професор Кириленко О.П.

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ НА РОЗВИТОК РЕГІОНІВ

Головною передумовою формування соціально орієнтованої економічної системи держави є чітке, динамічне функціонування фінансової системи, результативність якої потребує формування ефективної фінансової політики, що визначає базові принципи й механізми організації та регулювання руху фінансових ресурсів як на державному рівні, так і на рівні окремого регіону.

Державна фінансова політика в умовах ринку націлена на розвиток економічного простору країни та регіонів, кожен з яких має можливість розробити систему стратегічного управління регіональним розвитком, що значно підвищить його конкурентоздатність. Від можливості центральних та місцевих органів влади та наявності розвиненої структури інститутів значною мірою залежить фінансовий стан держави і регіонів.

Нова державна регіональна політика полягає в створенні умов для соціально-економічного розвитку регіонів, спрямованого на підвищення рівня життя населення та забезпечення гарантованих державою соціальних стандартів.

Одним з найбільш пріоритетних напрямків Стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [1] є забезпечення фінансової самодостатності регіонів України, що може бути досягнуто за рахунок впровадження виваженої системи стратегічного управління, яка, з одного боку, має враховувати особливості фінансового потенціалу кожного конкретного регіону, а, з іншого боку, узгоджуватися з основними стратегічними орієнтирами держави та державної політики регіонального розвитку.

Фінансова політика регіонального розвитку є стрижнем регіональної політики і визначається специфікою економіки регіону, а також складовою державної фінансової політики і проводиться в умовах обмеженого економічного суверенітету та дефіциту фінансових ресурсів. Зміст фінансової політики регіонального розвитку розкривається через гармонійне поєднання наступних складових: вироблення науково обґрунтованих концепцій розвитку регіональних фінансів; визначення ключових напрямків використання фінансових ресурсів в коротко- і

довгостроковому періоді; реалізація практичних дій задля досягнення поставленої мети [2, с. 242].

Важливим напрямком реформування фінансової політики на сучасному етапі розвитку України є створення фінансово самодостатніх органів місцевого самоврядування, які б мали високий рівень фінансового потенціалу та ефективності його використання, забезпечуючи при цьому реалізацію покладених на них функцій щодо активізації соціально-економічного розвитку території. Успішній реалізації поставленого завдання може сприяти зростання повноважень органів місцевого самоврядування щодо формування та акумуляції додаткових джерел залучення коштів (встановлення ставок місцевих податків і зборів, збільшення їх кількості, стимулювання активності у сфері здійснення запозичень місцевими органами влади тощо); збалансування обсягів повноважень та коштів, необхідних для їх виконання; реформування системи фінансового вирівнювання з метою згладжування диспропорцій у рівнях фінансового забезпечення регіонів та обсягів фінансування суспільних благ на гарантованому державою рівні у розрахунку на одного жителя та ін.

Децентралізація є на сьогоднішній день однією з найуспішніших реформ, яка ефективно впроваджується в країні. Вона охопила різні сфери: освіта, охорона здоров'я, містобудування, державна реєстрація, надання адміністративних послуг, соціальна сфера, сфера земельних відносин та ін. Основою даної реформи стала фінансова децентралізація, яка в даному аспекті передбачає процес розподілу функцій, повноважень, фінансових ресурсів і відповідальності між центральним та місцевими рівнями управління, в результаті чого відбувається не тільки підвищення ефективності управління бюджетними коштами на місцях, а й зменшення впливу центру на розвиток регіонів і регіональної економіки [3].

Бюджетна децентралізація є основною умовою децентралізації влади, становлення результативної системи місцевих фінансів і, що найважливіше, дієвим організаційно-економічним засобом державного регулювання регіонального розвитку країни. Реформування бюджетної системи шляхом децентралізації стимулює регіони до фінансової автономії, пошуку додаткових фінансових джерел на місцях, активізації збільшення власного потенціалу регіонів, ефективного і цільового використання бюджетних коштів, збалансування потреби на фінансові ресурси з реальними можливостями регіонів [4, с. 52].

В цілому фінансова децентралізація покликана зміцнити спроможність територіальних громад та підвищити рівень соціально-економічного розвитку регіонів. Відзначимо, що фінансове забезпечення територіальних громад можливо підвищити за умови забезпечення відповідності між завданнями органів місцевого самоврядування і

ресурсами, необхідними для їх виконання, збільшенням питомої ваги власних бюджетних надходжень у загальному обсязі доходів місцевих бюджетів, удосконалення підходів до моделювання фінансово-економічних процесів, у тому числі щодо планування податкових надходжень, що дозволить підвищити дієвість формування доходів відповідних територій.

Література:

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від № 385 від 06.08.2014. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.

2. Возняк Г.В. Фінансова політика регіонального розвитку: зміст та підходи до формування // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – 32(152). – С. 239-246.

3. країна: Стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки. – 2006: Монографія / За ред. О.С. Власюка. – К.: НІСД, 2006. – 399 с.

4. Кузькін Є.Ю. Вплив децентралізації на розвиток регіонів // Наукові праці НДФІ. – 2016. – № 3(76). – С. 39-53.

Практика Катерина

ст. гр. ФУПОМ-21

Тернопільський національний економічний університет

kateryna.praktyka@gmail.com

Науковий керівник – к.е.н., доцент Шашкевич О.Л.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО ВАЖЛИВИХ ВИДІВ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Щодня домогосподарства зіштовхуються з безліччю ризиків, які загрожують матеріальному, економічному та фізичному стану кожного з членів домогосподарства. Небезпечні умови праці, проживання, стихійні лиха, вплив третіх осіб – все це викликає необхідність убезпечити головне багатство людини – її життя та здоров'я.

Останнім часом сучасні трансформаційні процеси у вітчизняній економіці призводять до ряду соціально-економічних негараздів та погіршення рівня життя населення нашої країни. Одним з методів вирішення зазначених проблем можна розглядати невикористаний потенціал вітчизняного страхового ринку, як спосіб захисту громадян від певних фінансових ризиків та втрат [1, с. 259].

В сучасних умовах потреба суб'єктів господарської діяльності у захисті своїх майнових інтересів постійно зростає. Держава також